

بررسی مرگ های ناشی از سوء مصرف مواد مخدر در اجساد ارجاع شده به اداره کل پزشکی قانونی خراسان

تاریخ دریافت: ۸۷/۵/۲۰ - تاریخ پذیرش: ۸۷/۱۰/۸

خلاصه

مقدمه

موارد مرگ و میرهای ناشی از مصرف مواد مخدر در جهان به طور روز افزون سیر صعودی داشته است که علاوه بر تحمیل بار مالی فراوان بر فرد و خانواده اش، بار مالی و معنوی فراوانتری بر جامعه نیز داشته دارد. از این رو در مطالعه ای، در طی ۲ سال کلیه موارد مرگ ناشی از سوء مصرف مواد مخدر که به مرکز پزشکی قانونی خراسان ارجاع شده بودند بررسی شده و ضمن تعیین خصوصیات جمعیت شناسی و نیز تعیین راه مصرف و نوع ماده مصرفی، یافته های آزمایشگاهی و کالبدشکافی در مصرف کنندگان مواد مخدر منجر به فوت مورد مطالعه قرار گرفت.

روش کار

در یک مطالعه توصیفی مقطعی تحلیلی کلیه موارد فوت ناشی از مصرف مواد مخدر در فاصله زمانی دو سال (۱۳۸۲-۱۳۸۴) که به پزشکی قانونی خراسان ارجاع شده بودند، با استفاده از روش جمع آوری اطلاعات بر اساس تکمیل پرسشنامه و با استفاده از اطلاعات موجود در پرونده های بایگانی و شرح معاینه اجساد و پاسخ آزمایشهای موجود در پرونده ها مورد بررسی قرار گرفتند در نهایت داده های پرسشنامه های طرح با استفاده از نرم افزار آماری SPSS نسخه ۱۴ ثبت و جهت بیان نتایج از آمار توصیفی و برای تحلیل یافته با استفاده از آزمونهای آماری تی تست و کای اسکوئر استفاده گردید و مقادیر p کمتر از ۰/۰۵ به عنوان معنا دار بودن در نظر گرفته شد.

نتایج

از بررسی یافته های پژوهشی مشخص گردید اکثریت موارد فوت مربوط به جنس مذکر (۹۳/۴٪) بوده و از نظر سنی گروه ۲۱ تا ۳۰ سال با (۱۱/۴٪) بیشترین درصد را به خود اختصاص داده بودند. بیشترین موارد فوت (۲۷٪) مربوط به تحصیلات سیکل و دارندگان شغل آزاد (۲۴/۶٪) بود. شایعترین راه مرگبار مصرف مواد مخدر راه تزریقی و ماده مصرفی تریاک با ۳۲/۷٪ بیشترین میزان را در بین افراد داشت و در نهایت نیز یافته های آزمایشگاهی و کالبد شکافی نشان داد که احتقان ریه (۳۶/۵٪) و هیپاتیت مزمن (۳۲/۲٪) بالاترین میزان را دارا بوده و از میان یافته های بالینی تزریقات غیر بیمارستانی با ۵۹/۲٪ بیشترین میزان را به خود اختصاص داده بود.

نتیجه گیری

نتایج حاصل از این پژوهش حاکی از آن است که مرگ میر ناشی از مصرف مواد مخدر در بین مردان و در سنین جوانی و افراد دارای شغل آزاد و با تحصیلات کمتر از دیپلم شیوع بالاتری داشته و همین امر لزوم مساله آموزش و مراقبت بیشتر از این قشر را آشکار می سازد. در ضمن با توجه به اینکه شایعترین یافته کالبد شکافی و آزمایشگاهی احتقان ریه و هیپاتیت مزمن بوده ضرورت توجه به روشهای پیشگیری از انتقال عفونت به سایرین چه در دوران زندگی و چه هنگام معاینه و کالبد شکافی افراد معنادار آشکار می شود. در نهایت با توجه به اینکه تزریقات غیر بیمارستانی بالاترین میزان را در یافته های بالینی افراد مورد مطالعه داشته، می توان اینگونه نتیجه گیری کرد که راه تزریقی شایعترین علت مرگ در بین مصرف کنندگان مواد مخدر بوده است.

کلمات کلیدی: اعتیاد، یافته های پس از مرگ، کالبد شکافی، مصرف زیاد از حد تریاک، سوء مصرف، مواد مخدر

آریا حجازی *

غلامعلی زارع

محمدباقر زیدآبادی نژاد

محمدتقی شاکری

۱- استادیار پزشکی قانونی، شیراز، ایران

۲- استادیار داخلی، مشهد، ایران

۳- پزشک عمومی، مشهد، ایران

۴- دکترای آمار، مشهد، ایران

* شیراز، کمربندی معالی آباد، اداره

کل پزشکی قانونی استان فارس

تلفن/فاکس: ۰۷۱۱-۶۳۰۷۳۴۳-۹۸+

email:arya_hedjazi@yahoo.com